

Inventaris van het archief van H.C. Touw

Levensjaren 1903-1972 (1911-1975)

Samengesteld door Rijk Vriesinga en J.A.A. Bervoets

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 602
September 2012

Inleiding

Archief

Het eerste deel van het archief (dozen 1-7) bevat hoofdzakelijk preken, met daarnaast enige lezingen, meditaties, bijzondere diensten en aantekeningen; hierbij werd door Rijk Vriesinga een plaatsingslijst gemaakt.

De 15 dozen die in 2012 aan de collectie werden toegevoegd zijn door middel van een inventaris, gemaakt door J.A.A. Bervoets, ontsloten.

H.C. Touw

Hendrik Cornelis Touw leefde van 26 april 1903 tot 19 december 1972. In zijn 'Homiletisch Memorandum' staat geschreven dat zijn intrede plaats vond op 22 juli 1928, De Kaag, waar hij op 7 januari 1934 afscheid van nam. Het is een week later, 14 januari, dat hij zijn intrede doet te Eerbeek. Het 'memorandum' vermeld niet exact wanneer hij in Eerbeek zijn laatste preek hield. De laatste data die daar in vermeld staat is van 21 juli 1935. Vervolgens blijkt dat Touw, eind jaren dertig, predikant is in de stad Leiden, waar hij ook de oorlogsjaren doorbrengt. Na de oorlog werd hij studentenpredikant te Utrecht, tot circa eind jaren vijftig, waarna hij zich tot zijn emeritaat verplaatst naar Nijmegen.

De preken over de jaren 1930-33 staan geschreven in het 'Homiletisch Memorandum'. De daarop volgende preken komen uit de jaren dat hij predikant was in Leiden, Utrecht en Nijmegen. Touw gebruikte een eigen volgnummer voor een deel van zijn preken, uit de periode Leiden en Utrecht. Deze volgnummers lopen van 2 (doos 1) tot 473 (doos 4). De nummers die tussen haken [ ] staan zijn door mij aangegeven. Vermoedelijk komen deze preken voort uit dezelfde periode, dit blijkt vooral bij het bijbelboek Psalmen. De preken uit zijn Nijmense periode zitten meestal tussen de preken van voorgaande periodes, die betrekking hebben op dezelfde tekst, en die hij zelf er tussen heeft geplaatst. Voorafgaand aan het bijbelboek worden de volgnummers weergegeven. Het dwars liggende streepje – geeft aan dat de tussen liggende nummers ook aanwezig zijn. Na deze volgnummers is de ordening als volgt: rubrieken of bijbelboek met het aantal aanwezige stukken die daarop betrekking hebben.

R. Vriesinga.

Amsterdam, 8 juli 1998.

In 2012 werden 15 archiefdozen door de PKN aan het HDC overgedragen. Het archief kwam oorspronkelijk bij het Nationaal archief vandaan, waar J.A.A. Bervoets in 1987 de plaatsingslijst maakte. Die lijst is achter de beschrijving van Rijk Vriesinga opgenomen en beschrijft de inhoud van de dozen 8 tot en met 22.

Inventaris

- Doos 1**
- 1930**
29 juni. Gal. 2:20. 17 aug. Ps. 112:4a
- 1931**
5 april. Openb. 1:18. 3 mei. Luc. 15:20. 14 juni. Openb. 2:17. 20 sept. Openb. 1:8b
- 1932**
13 maart. Joh. 19:11a. 20 maart. Joh. 19:23-24. 17 april. Openb. 2:10b. 24 april. Openb. 3:1b. 1 mei. Openb. 3:7b-8a. 8 mei. Openb. 3:15-16. 11 sept. Ps. 73:26. 23 okt. Ps. 39:8
- 1933**
16 juli. Jac. 1:19. 10 sept. Gen. 26:24a. 19 nov. 2 Tim. 2:19. 26 nov. Luc. 19:41-42
- Genesis, 2, 3, 6, 8-10, 12-15, 18, 19, 26; Deutronomium, 31; Jozua, 33-35, 37, [38, 39], 42; Richteren, 44-46; Samuel, 48; Esther, 50; Psalmen, 52, [53], 54, [55, 56, 56.1], 57-60, [61], 62-64, [65, 65.1]
- Doos 2** Spreuken, 66, 69; Jesaja, 70, 72; Mattheüs, 74; Jeremia, 75, 76; Klaagliederen, 77, 78; Daniël, 79, 80; Jona, 82, 83, 84; Habakuk, 85; Zefanja, 87; Mattheüs, 90, 92, 92b, 95-97, 99, 101-105, 107, 110, 111, 113, 116, 117, 120, 121, 123; Marcus, 124, 126, 131, 133b, 134, 138, 140, 141, 146; Lucas, 149, 153, 154, 156, 158, 162, 162c, 168, 169, 172; Johannes, 175, 177, 183, 185
- Doos 3** Handelingen, 188-190, 194, 196, 197, 199, 201-203 (2x), 203b, 206, 207, 209, 213-215, Galaten, 221, Efeziërs, 222, Colossenzen, 224, 225, Thessoloniesenzen, 226, 2 Timotheüs, 227, Hebreëën, 233; 1 Johannes, 239, 240, 242, 244, 246 (2x), 247; Openbaringen, 248, 249, 253, 256, 258, 260, 261; Jesaja, 262, 263; Ezechiël, 264; Lucas, 269, 271-273, 275; Johannes, 280; Corinthiërs, 282; 1 Petrus, 283; Lucas, 285; Johannes, 286; Romeinen, 287; 1 Corinthiërs, 288; Openbaringen, 292; Efeziërs, 294; Colossenzen, 295; Jesaja, 297; Ezechiël, 298; Lucas, 299
- Doos 4** Johannes, 300; Handelingen, 302; 1 Corinthiërs, 303; 2 Corinthiërs, 304; Lezingen, 309, 315, 317, 321, 331, 332, 334, 345, 348, 352, 359; Meditaties; n.a.v. Ps. 11 en 85, 330, 358; Bevrijding '45, 365-367; Lezingen, 375, 379; Studentendiensten, 383, 385, 389, 390, 392, 393-395, 397, 405, 406, 412; Catechismus preken,

445, 447, 448, 453-455, 457-460, 462, 463, 467, 468; Johannes, 473

Vervolgens diverse rubrieken met het aantal stukken

Advent, 2; Kerstmis, 6; Oudejaarsavond, 2; Palmzondag, 3; Pasen, 2; Kerkhervorming, 1; Bidstond 11/06/44, 1; Huwelijk, 2; Bach-Cantate dienst, 1; Bergrede, 1; Afscheidsdienst te Utrecht, 1; Bevestiging opvolger te Utrecht, 1

Doos 5

Bijbelboeken met het aantal preken

Genesis, 13; Exodus, 5; Deutron., 3; Jozua, 2; 1 Samuel, 2; 1 Kon., 2; Job, 2; Psalmen, 7; Jesaja, 7; Jeremia, 2; Joël, 1; Jona, 1; Zacharia, 1; Maleachi, 1; Mattheüs, 16

Doos 6

Bijbelboeken met het aantal preken

Marcus, 5; Lucas, 29; Johannes, 25; Handelingen, 9; Romeinen, 1; 1 en 2 Corinthiërs, 4; Filippensen, 2; 1 Thessaloniësen, 1; Hebreëen, 1; 1 Petrus, 5

Doos 7

Twee bijbelboeken met het aantal preken

1 Johannes, 5; Openbaringen, 18

Toespraak 1946, 1; Toespraken, 3

Geloofstwijfel, 1; Het Koninkrijk, 1; Sexualiteit, 1; Vondel herdenking, 1; N.a.v. overlijden Kon. Emma, 1; Oec. Kerkdienst 6 sept. 1959 Nijmegen, 1; Dodenherdenking, 1; Meditaties, 3; De zin van Chr. Gemeenschap, 1; Rede n.a.v. de Wereldraad van Kerken, 1

Zonder titel, 4; Ongedateerd Leiden, 7; Idem Utrecht, 1; Idem Nijmegen, 2; Aantekeningen, 8; Van het Eerbeeks Kerkklok 1934-1940, 13; Aantekeningen met losse stukken, diverse

Aanvulling 2012

Doos 8

- 1-2 Ingekomen brieven. 1926-1972.
- 1 1926-1959.
  - 2 1960-1 972.
- 3-5 Stukken betreffende zijn studietijd. 1919-1925.
- 3 Proefpreken en lezingen. 1921-1925.
  - 4 Stukken betreffende lidmaatschappen van verenigingen, nl. de Utrechts gymnasiasten vereniging, studentenclubs, alsmede belijdenisboekje. 1919-1921.
  - 5 Dagboek, bijgehouden in zijn studententijd. 1921-1923.

Doos 9

- 6-16 Preken. 1928-1964.
- 6 Preken, gehouden in Kaag-dorp. 1928-1934.
  - 7 Preken, gehouden in Eerbeek. 1934-1940.
  - 8 Orgaan van de gemeente van Eerbeek, *Eerbeeks kerkklok*. 1933-1940, 1972.

Doos 10

- 9-10 Preken, gehouden in Leiden. 1940-1944.
9. 1940-1941.
  10. 1942
- 11 Drukwerken en circulaire in verband met bijzondere k ~kelijke aangelegenheden in oorlogstijd. 1940-1944.

Doos 11

- 12 Preken, gehouden in Utrecht. 1947-1955.
- 13 Naamlijsten van medewerkers en oud-cathechisanten in Utrecht. 1947-1955.
- 14 Bijzondere preken, met bijlagen. 1947-1949.

Doos 12

- 15 Preken, gehouden in Nijmegen. 1955-1964.
- 16 Krant artikelen, naar aanleiding van zijn emeritaat. 1964.
- 17 Radiotoespraken voor Radio Nederland-Wereldomroep. 1958-1962.

- 18-28 Publicaties. 1936-1972.

- 18 Typoscript van een 'Dagboek: Wij lezen de bijbel'. (vermoedelijk bestemd voor *Hervormd Nederland*). -1970-1972.
- 19 Artikelenserie 'Wij lezen de bijbel' in het dagblad *Hervormd Nederland*. 1965-1971.
- 20 Briefwisseling naar aanleiding van de rubriek 'Wij lezen de bijbel'. 1960.
- 21 Drukproeven, correspondentie en kranterecensies over *Het verzet der Hervormde Kerk*. 1945-1947.

Doos 13

- 22 Stukken betreffende de uitgave van *Het wonder der kerk*. 1939-1941.
- 23 Ingekomen kranterecensies over *Verwonderde prediking*. 1930-1939.
- 24 Stukken betreffende uitgaven van *Burgerlijkheid der Kerk*. 1936-1946.
- 25 Dossiers, houdende aantekeningen en bronnenmateriaal voor *Het verzet der Nederlandse Hervormde Kerk*. 1945-1947.
- 26 Diverse tijdschriftartikelen, met nadere literatuurverwijzing. 1938-1970 en z.j.
- 27 Ingekomen brieven over zijn bijdrage 'Het verzet in de Nederlandse Hervormde Kerk' in *Onderdrukking en Verzet*. 1955.
- 28 Concept-inleiding en inhoudsopgave van een boek 'Kerke-week', vermoedelijk *De kerk aan het werk*. z.j. (vóór 1955).

Doos 14

- 29-31 Lezingen en voordrachtebn. 1930-1971.
  - 29 Manuscript 'De gemeenschap der heiliging'. Z.j.
  - 30 Lezingen en voordrachten. 1930-1971.
  - 31 Speciale lezingen en voordrachten. 1934-1944 en z.j. (bezettingstijd).
    - lezingencyclus in de Martinikerk in Groningen. 1934-1939.
    - lezingen houdende toepassing van de Handelingen der Apostelen, op de kerkelijke organisatie in bezettingstijd.
    - lezingen over politieke vraagstukken in bezettingstijd.
- 32 Boekbesprekingen. 1950-1970.

Doos 15

- 33-38 Stukken betreffende aangelegenheden van kerkelijke centrale organen. 1940-1967.
  - 33 Stukken betreffende de bezettingstijd. 1940-1945.
  - 34 Stukken 'na de bevrijding'. 1945, 1958.
  - 35 Kerkelijke vergaderingen. 1941-1967.
  - 36 'Het mandement van de Bisschoppen', manuscript van Touw. 1954.

- 37 'Rapport' over het ambt', aangeboden aan de generale synode. Juni 1968.
- 38 Stukken betreffende samenwerkingsverbanden van de kerken. 1944-1945.
- 39-44 Stukken betreffende de bezetting en het verzet der kerken. (1933) 1940-1947.
- 39 Dossier, genaamd 'Zij die vielen', naar aanleiding van verzoek om informatie inzake in de oorlog omgekomen predikanten. 1945-1947.
- 40 Ingekomen stukken en manuscripten van Touw over 'Het verzet der kerken' (dossier: Het verzet in het algemeen). 1940-1941.
- Doos 16**
- 41 Ingekomen 'Berichten uit den Duitschen Kerkstrijd', met bijlagen. 1933-1939.
- 42 Dossier inzake 'Het oecumenisch verzet der kerken'. 1945-1946.
- 43 'Documenten uit de oorlog'. Losse, nader beschreven stukken. 1943-1944.
- 44 Stukken betreffende de liturgische conferenties te Hemmen. 1935-1937.
- 45-48 Stukken betreffende personen: documentatie en briefwisseling. 1926-1971.
- 45 Karl Barth: kranteknipsels en tijdschrift-artikelen. 1926-1969.
- 46 K.H. Miskotte. 1945-1971.
- Doos 17**
- 47 O. Noordmans (1871-1956). 1938-1971 en z.j.
- 48 K.H.E. Gravemeijer, concept voor een in memoriam. 1970.
- 49 Stukken betreffende de Nederlandse Christen Studenten Vereniging. 1926-1958, 1972.
- 50-56 Personalia. 1911-1975.
- 50 Trouw-ceremoniën, bijgewoond of zelf voltrokken. 1928-1965.
- 51 Blocnoten, houdende dagboekantekeningen en memoranda tijdens ziekte en emeritaat. 1962-1968.
- Doos 18**
- 52 Ingekomen stukken van G. Puchinger naar aanleiding van zijn uittreding uit de vrijgemaakte gereformeerdekerk. 1968.
- 53 Ingekomen brieven van J .E. Werkman over Willem de Mérode (W.E. Keuning), met nagekomen brieven aan zijn echtgenote. 1966-1975.
- 54 Aantekeningen, houdende citaten over 'Zwanen', met afbeeldingen. Stukken afkomstig van W.H. Touw. 1911 en z.j.

- 55 Ingekomen necrologieën van zijn vader ds. C. Touw Wz., met familiefoto's uit zijn jeugd. 1909-1915.
- 56 Ingekomen brieven betreffende honoraria voor publicaties, met financiële aantekeningen. 1955-1971.

57-69 Diverse zaken: Verzamelde stukken en aantekeningen; 1936-1972.

- 57 Kerkdiensten en lezingen, na zijn emeritaat. 1971-1972.
- 58 Teksten, bestemd voor een gebedenboek, met correspondentie. 1952-1953.
- 59 Ingekomen invitaties voor bijwoning van de promotie van Egbert Smilde, Adriaan Caspar Harders en George Puchinger. 1943-1969.
- 60 'De kerk in oorlogstijd, curiosa', documentatie over het Nationaal-socialisme. 1936-1947.
- 61 Aantekeningen en verzamelde stukken over de Winterhulp. 1940 en z.j.
- 62 Stukken betreffende het Nederlands Protestantsch Convent en Gemengd Geloof-bijeenkomsten. 1955-1964.
- 63 Ingekomen stukken van de Oecumenische Jeugd-raad betreffende oecumenische jongerencongressen. 1966-1967.
- 64 Ingekomen stukken over de Deutsche Evangelische Kirchentag. 1954.
- 65 Concepten van artikelen over 'Eene reis door Duitsland', 'Onze houding (...) tegen het Duitse Volk'. Z.j. (ca. 1945-1946).

Doos 19

- 66 Ingekomen kerstwensen. 1941-1963.
- 67 Ingekomen toneelstuk 'Een dorp dat zich verzet, Toneelstuk uit den Oorlogstijd' door J. Kramer. Z.j. (vermoedelijk illegaal).
- 68 *Kerk en Politiek*, illegaal rondschrijven van de NCSV. Z.j.
- 69 Ingekomen 'beleidsnota over de geestelijke verzorging' van ds. G.J. van den Burgt. Maart 1968.

70-72 Krant artikelen. 1932-1970.

- 70 Maart 1932 - november 1945.
- 71 Juli 1945 - 1962.
- 72 1963 - 1970.

Doos 20

73-78 Tijdschriften houdende artikelen van Touw. 1933-1972.

- 73 Diversen A-N. Met inhoudsopgave.
- 74 Diversen O-Z. Met inhoudsopgave.

75 *Hervormd Weekblad van de gemeenten Nijmegen, Maas en Waal en Overbetuwe, 1958-1971.*

Doos 21

76 *Onder eigen vaandel. Driemaandelijks theologisch tijdschrift. 1940-1942.*

77 *Wending, maandblad voor evangelie en cultuur. 1947-1961.*

78 Manuscript voor een 'Kerkelijk Kroniek' over de Nieuw-Guinea-kwestie. Z.j. (ca. 1961). 79-80.

79-80 Boekwerken. 1930-1962.

79 *Kerkewerk, beschrijvingen van den arbeid der hervormde kerk in stad en land*, door S.F.H.J. Berkelbach van den Sprenkel, N. Stufkens en H.C. Touw, Nijkerk. Z.j.

Doos 22

80 Overige publicaties. 1930-1962.

81 Manuscript van een lezing over het Koninkrijk Gods volgens Mattheus. Z.j.

82 Lijsten van door Touw gehouden preken en uitgegeven boekwerken. Z.j.